

Forankring i læreplanen

I eit Nysgjerrigper-prosjekt er elevane sjølv i førarsetet og veljar kva tema dei vil fordjupe seg i. Dei stiller spørsmål, lagar hypotesar og planlegg kva undersøkingar dei skal gjere for å samle relevant data. Elevane får lære seg vitenskapleg metode gjennom sjølv å bruke han.

Djupnelæring

Utdanningsdirektoratet definerer djupnelæring som "det å lære noko så godt at du forstår samanhengar og kan bruke det du har lært i nye situasjonar." Djupnelæring er altså meir enn fagleg fordjuping. Nysgjerrigper-prosjekt gir elevane mange ulike arenaer der dei kan bruke det dei har lært, reflektere over eiga læring og oppøve kjeldekritikk og etisk vurderingsevne.

Aktuelle kompetansemål

Ingen Nysgjerrigper-prosjekt er heilt like, og temaet og problemstillinga de vel vil naturlegvis ha noko å seie for kva fag og kompetansemål som blir aktuelle i prosjekta deira.

Lista nedanfor tek for seg dei kompetansemåla som oftast er aktuelle i eit Nysgjerrigper-prosjekt, men de vil også kunne leggje til kompetansemål frå fleire fag enn desse når de forskar.

Naturfag

Elevane skal oppleve naturfag som eit praktisk og utforskande fag. Elevane skal gjennom oppleving, undring, utforsking og erfaring forstå verda omkring seg i eit naturvitenskapleg perspektiv (kjernelementer: naturvitenskapleg praksisar og tenkjemåtar).

Kompetansemål etter 2. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- undre seg, utforske og lage spørsmål, og knytte dette til eigne eller erfaringane til andre
- presentere funna sine og beskrive korleis eleven har komme fram til dei

Kompetansemål etter 4. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- undre seg, stille spørsmål og laga hypotesar og utforske desse for å finne svar
- bruke tabellar og figurar til å organisere data, laga forklaringar basert på data og presentere funn

Kompetansemål etter 7. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- stille spørsmål og laga hypotesar om naturfaglege fenomen, identifisere variablar og samle data for å finne svar
- skilje mellom observasjonar og slutningar, organisere data, bruke årsak-virkning-argumenter, trekke slutningar, vurdere feilkjelder og presentere funn

Kompetansemål etter 10. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- stille spørsmål og laga hypotesar om naturfaglege fenomen, identifisere avhengige og uavhengige variablar og samle data for å finne svar
- analysere og bruke innsamla data til å laga forklaringar, drøfte forklaringane i lys av relevant teori

og vurdere kvaliteten på egne og utforskingane til andre

- bruke og laga modellar for å føreseie eller beskrive naturfaglege prosessar og system og gjere greie for styrkane og avgrensingane til modellane
- delta i risikovurderingar knytt til forsøk og følgje tryggingstiltaka
- gi døme på dagsaktuell forskning og drøfte korleis ny kunnskap blir generert gjennom samarbeid og kritisk tilnærming til eksisterande kunnskap

Norsk

Elevane skal få oppleve skriveopplæringa som meningsfull (kjerneelement: skriftleg tekstsaping).

Kompetansemål etter 2. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- lese med samanheng og forståing på papir og digitalt og bruke enkle strategiar for leseforståing
- lytte, ta ordet etter tur og grunngi egne meiningar i samtalar
- beskrive og fortelje munnleg og skriftleg
- skrive tekstar for hand og med tastatur
- bruke store og små bokstavar, punktum, spørsmålsteikn og utropsteikn i tekstar og samtale om egne og tekstane til andre
- laga tekstar som kombinerer skrift med bilete

Kompetansemål etter 4. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- lese tekstar med flyt og forståing og bruke lesestrategiar målretta for å lære
- samtale om forskjellen mellom meiningar og fakta i tekstar
- halde munnlege presentasjonar med og utan digitale ressursar
- kombinere ulike uttrykksformer i samansette tekstar
- følgje opp innspel frå andre i faglege samtalar og stille oppklarande og utdjupande spørsmål
- beskrive, fortelje og argumentere munnleg og skriftleg og bruke språket på kreative måtar
- skrive tekstar med funksjonell handskrift og med tastatur
- bruke komma og andre skiljeteikn i tekstar

Kompetansemål etter 7. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- orientere seg i faglege kjelder på bibliotek og digitalt, vurdere kor pålitelege kjeldene er, og vise til kjelder i egne tekstar
- bruke lesestrategiar tilpassa formålet med lesinga
- skrive tekstar med funksjonell handskrift og med flyt på tastatur
- ytte til og vidareutvikle innspel frå andre og grunngi egne standpunkt i samtalar
- presentere faglege emnar munnleg med og utan digitale ressursar
- beskrive, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål
- skrive tekstar med tydeleg struktur og meistre sentrale reglar for rettskriving, ordbøying og teiknsetjing

Kompetansemål etter 10. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- bruke kjelder på ein kritisk måte, markere sitat og vise til kjelder på ein påliteleg måte i eigne tekstar
- utforske og vurdere korleis digitale medium påverkar og endrar språk og kommunikasjon
- bruke fagspråk og argumentere sakleg i diskusjonar, samtaler, munnlege presentasjonar og skriftlege framstillingar om norskfaglege og tverrfaglege tema
- informere, fortelje, argumentere og reflektere i ulike munnlege og skriftlege sjangrar og for ulike formål tilpassa mottakar og medium
- skrive tekstar med funksjonell tekstbinding og rett teiknsetjing og meistrar rettskriving og ordbøying på hovudmål og sidemål
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekstar
- uttrykkje seg i ulike sjangrar og eksperimentere med sjangrar på kreative måtar
- laga samansette tekstar og grunngi val av uttrykksformer

Samfunnsfag

Elevane skal få vere nysgjerrige og aktivt kunnskapssøkjande og -skapande åleine og saman med andre både i og utanfor klasserommet. I tillegg skal elevane kunne innhente og bruke informasjon frå ulike typar historiske, geografiske og samfunnskunnskaplege kjelder for å kaste lys over forhold i ulike samfunn, til ulike tider, og i sitt eige liv. Dei skal òg kunne vurdere kritisk om kjeldene er pålitelege og relevante (kjerneelement: undring og utforsking).

Kompetansemål etter 2. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål
- samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfaglege spørsmål

Kompetansemål etter 4. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utforske og presentere samfunnsfaglege spørsmål, søkje etter informasjon i ulike kjelder og vurdere kor nyttig informasjonen er til å klargjere spørsmåla

Kompetansemål etter 7. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- gjennomføre ei samfunnsfagleg undersøking og presentere resultatane ved hjelp av eigna digitale verktøy
- samanlikne korleis ulike kjelder kan gi ulik informasjon om same tema, og reflektere over korleis kjelder kan brukast til å påverke og fremje bestemte syn

Kompetansemål etter 10. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- bruke samfunnsfaglege metodar og digitale ressursar i eigne undersøkingar,
- presentere funn ved bruk av digitale verktøy og drøfte kor gyldige og relevante funna er
- vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår
- drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk
- utforske ulike plattformer for digital samhandling

Matematikk

Kunnskap om statistikk og sannsyn gir elevane eit godt grunnlag når dei skal gjere val i sitt eige liv, i samfunnet og i arbeidslivet (kjerneelement: matematiske kunnskapsområde).

Kompetansemål etter 7. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- logge, sortere, presentere og lese data i tabellar og diagram og grunngi valet av framstilling
- laga og vurdere budsjett og rekneskap ved å bruke rekneark med cellereferansar og formlar
- bruke programmering til å utforske data i tabellar og datasett

Kompetansemål etter 9. trinn

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utforske og argumentere for korleis framstillingar av tal og data kan brukast for å fremje ulike synspunkt

Valfaget idear og praktisk forskning (8. – 10. trinn)

Elevane skal få praktiske erfaringar med å gjennomføre utforskingssjersjekt med bruk av ulike forskingsmetodar (Kjerneelement: Vitskapleg metode og analyse).

Kompetansemål

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utforske og drøfte eigne og ideane og problemstillingane til andre, og formulere spørsmål og hypotesar som grunnlag for vidare undersøkingar
- planleggje, gjennomføre og presentere vitskaplege undersøkingar basert på eigne idear eller interesser, og drøfte resultat frå undersøkingar
- velje og bruke relevante forskingsmetodar og verktøy i gjennomføring av eige utforskingssarbeid
- omarbeide, analysere og kritisk granske innhenta data åleine og saman med andre

PUBLISERT 10 NOV. 2023 | OPPDATERT 20 NOV. 2023

DEL | LAST NED

Meldinger ved utskriftstidspunkt 10 april 2025, 16:13 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.